

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

§. IV. De quibusdam consuetudinibus jure canonico in specie reprobatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

nitatis naturali, non autem solius juris positivi.

§. III.

An valeat consuetudo optandi meliores præbendas?

1759. **C**asus hic proponitur in c. *fin. h. t. in* 6. ubi Pontifex mandavit, ut Titio provideretur de præbenda proximè vacatura in tali Ecclesia, executione mandati commissà Cajo. Evenit autem, quòd vacaret una ex melioribus præbendis; Cajo autem mandatum providendi Titio executioni dare volenti opposuerunt se Canonici, allegantes consuetudinem, quòd ubi in sua Ecclesia vacaret melior præbenda, Canonicis antiquioribus liceret eam optare, seu eligere secundum ordinè, ut si primus nollet eam optare, posset secundus, & sic deinceps. Re ad Pontificè delata *consuetudo approbata est*, cum mandato, ut Titio provideretur de præbenda, quæ post Canonicoꝝ optiones remanserit, modò illa huic alio titulo debita non fuerit, ut constat ex textu ibi: *si mandamus alicui provideri de præbenda, nulli alii de jure debita, proximo inibi vacatura: hujusmodi non obstante mandato, poterunt ipsi antiquiores juxta consuetudinem eandem optare, cum præbenda vacabit, & illa, que optata non fuerit (si nulli sit debita) erit illi, pro quo scripsimus, conferenda.*

1760. Circa hujus facti contingentiam, & jus desuper firmatum, notandum cum Layman in cit. c. *fin. num. 6.* huic consuetudini non esse locum, quando contingit, præbendam vacare in Curia Romana, vel ubi est reservata. Nam inferiores sicut per legem, ita nec per consuetudinem à se introductam juri Summi Pontificis derogare possunt, c. *Inferior, 14. dist. 21. & c. Innotuit, 20. de elect.*

1761. Not. 2. dictam consuetudinem obtinere in beneficiis ad Papam devolutis. Nam hæc devolutio relinquit ejusmodi beneficia in sua natura, & qualitate; ergo si optione eorum ex consuetudine locus erat seclusa devolutione, obtinebit etiam eam supposita; ita D. Antoninus in cit. *fin. num. 12.* Francus *num. 7.* & alii. Not. 3. ne prætextu dictæ consuetudinis provisiones auctoritate Apostolica faciendæ, ultra debitum differantur, statui, ut executores

Tom. I.

super ipsis provisionibus deputati, optare volentes, per viginti dies duntaxat expectent: quibus elapsis liberè in non optatis ad exequenda sibi mandata procedant præfata consuetudine non obstante.

§. IV.

De quibusdam consuetudinibus jure canonico in specie reprobatis.

EX illis prima est consuetudo, quæ 1762. per se, ac directè magnum gravamen imponit Ecclesijs, vel Ecclesiasticis personis; tales enim esse irritas, & ut tales declarandas esse, constat ex c. 1. *h. t. ibi: consuetudines, quæ Ecclesijs gravamen inducere dignoscuntur, nostra nos decet consideratione remittere.* Unde etiam Urbanus VIII. in sua constitutione incip. *Romanus Pontifex, 5. Julij, 1641.* apud Fagnanum in c. 1. *h. t. à n. 60.* reprobat, & irritas decernit omnes consuetudines, tam Ecclesijs, quàm Ecclesiasticis personis, eorumque juribus, ac bonis, & fructibus præjudicantes. Nam ejusmodi consuetudines, vi quarum Laici prætendunt jus aliquod in bona etiam temporalia Ecclesiarum, vel in personas Ecclesiasticas, earumque possessiones, perpetuò reprobatae sunt sub gravissimis pœnis, & non solum juri humano tam canonico, quàm civili, sed etiam divino adversantur, ut manifestum est ex dictis. à n. 616. V. infra n. 1767.

1763. Secundò reprobatur consuetudo, ut in causis Ecclesiasticis decidendis, ubi quaeritur, *quid juris sit?* admittantur etiam illiterati, seu minus intelligentes cum jure suffragij, quod vim obtineat ad decidendam causam post utriusque partis querelas hinc inde auditas, c. 3. *h. t.* ubi Innocentius III. sententiam, quæ taliter fertur, vocat latam à Judice non suo, quæ nullam habet firmitatem; & consuetudinem, ut tales in ejusmodi quaestionibus admittantur resolvendis, nullius momenti, quòd canonicis obviet institutis.

1764. Reprobatur 3. consuetudo, quòd Superior Ecclesiasticus in causis, saltem civilibus, debeat judicare juxta consilium, aut sententiam populi sibi subjecti. Et ideo populus, dum se subjectam profiteatur, nulla consuetudine, vel præscriptione obtine-

Bb b

obtinere potest, ut à Superiore suo tam in legibus, quàm præceptis, & pœnis omnino exprimat, ut colligitur ex c. *non liceat*, 12. de *prescript.* Nam ea potestas est de substantia legitimæ superioritatis.

1765.

Reprobatur 4. consuetudo, etiam immemorialis, qua Clerici non Episcopi velint sibi competere jus exercendi ea, quæ sunt de potestate ordinis Episcopalis, ex jure divino, ut dicitur c. *quanto*, 4. *h. t.* difficultas autem est de his, quæ per legem reservata sunt Episcopis? respondetur, cum, qui per legem incapax est alicujus juris, aut potestatis, per solam consuetudinem, seu exercitium; & usum, quantumvis diuturnum, non posse reddi capax; ita Suarez l. 7. de *legib.* c. 19. n. 17. Rationem reddit Layman in cit. c. 4. num. 2. quia nemo potest per consuetudinem, vel præscriptionem acquirere jus, cujus possidendi non est capax, ut dicitur *reg. 3. de reg. jur. in 6.* at nullus etiam Clericus non Episcopus capax est possidere jus, quod competit Episcopo, quâ tali ex ordinatione divina, vel ex legis dispositione, *quamdiu durat talis lex ipsum inhabilitans*; ergo. Min. videtur certa, quia impossibile est, aliquem esse habilem ad acquirendum jus aliquod pro sensu composito in eo stantis inhabilitatis ad illud.

1766.

Dices: potest quis ex privilegio habere jus exercendi quosdam actus, qui ex sola dispositione juris sunt ordinis Episcopalis; ergo etiam consuetudine immemoriali. Quod enim obtineri potest privilegio, id etiam potest consuetudine, etiam immemoriali. Resp. dato ant. N. conseq. discrimen est, quia concedens privilegium, ipso actu concessionis, à privilegiato tollit incapacitatem, sua lege aliàs in ipsum inductam; hoc autem non potest inferior per usum suum, ad quem lege inhabilis est. Et hoc sensu verum est, quod dicitur, *privilegium fortius esse consuetudine.* Unde neganda etiam est universaliter probatio conseq. Aliud est de consuetudine, observata sciente eo, qui privilegiare potest; tunc enim vim privilegii habet ex tacito ejus consensu; sed sic non exercetur ea potestas *ob solam consuetudinem* (quod reprobatur in dict. c. *quando*) sed in vi privilegii, sublata inhabilitate subjecti.

Ex hoc confirmantur dicta num. 1762. Nam cum posita incapacitate personæ locum habere non possit usucapio, quantumcunque tempore, etiam immemoriali continuata sit, etiam locum habere non potest consuetudo: sed laici sunt incapaces ullius juris in Ecclesiis, Ecclesiasticas personas, earumque bona exercendi; ergo nulla unquam consuetudine, nulla præscriptione id acquirere potuerunt. Ma. est regula comunitè approbata per Jurisconsultos in c. *Causam*, & c. *Accedentes*, de *prescript.* Minor certa est utroque jure ex dict.

1767.

Reprobatur 5. consuetudo, tanquam invalida, qua disciplina Ecclesiastica solvitur, c. *Cum inter*, 5. *h. t.* taliter reprobata fuit consuetudo, vi cujus Canonici S. Petri de Curia in Civitate Cenomanensi dicebant, licere sibi celebrare officia divina alta voce, pulsatis campanis, & apertis januis, modò excluderentur excommunicati, & interdicti personaliter, licet civitas illa generali interdicto supposita esset. Ex quo colligitur, non valere consuetudinem, per quam sententia interdicti legitime lati, aut cujuscunque censuræ Ecclesiasticæ violatur. Unde consuetudo *juris* in contrarium induci non potest; si autem sit *facti* tantum, rescindenda, & tollenda est per cit. c. *Cum inter*.

1768.

Reprobatur 6. consuetudo, ut Prælati, immediatè subjecti Papæ, absque licentia summi Pontificis (vel alterius, qui id potest ex ejus concessione) petita, & obtenta dimittat suam Ecclesiam, eique renuntiet, & ad aliam transeat, ut habetur in c. *Cum venerabilis*, 7. *h. t.* Ex hoc c. colliges, non posse induci ex consuetudine, ut quis possit dimittere dignitatem sine Superioris licentia, vel ut possit electus administrare, non habita confirmatione à Superiore; rationem reddit Innocentius III. in cit. c. 7. & simul statuit dicens: *cum hæc non tam consuetudo, quàm corruptela merito sit censenda, quæ profectò sacris est Canonibus inimica, ipsam mandamus de cætero non servari.*

1769.

Reprobatur 7. tanquam *corruptela*, consuetudo etiam jurata, & quantumcunque immemorialis, vi cujus Canonicus in Ecclesia sua, unâ cum præbenda sua Canonicali, duas dignitates, aut duos per-

1770.

per-

personatus, aut duo officia, sive administrationes, vel dignitatem, vel personatum, & officium, absque Sedis Apostolicæ concessione obtineat; c. 1. h. t. in 6. Ex hoc colliges, consuetudinem à sacris Canonibus reprobamam, vires acquirere nunquam posse, etiamsi jurata sit; sic cit. c. 1. & Layman ibid. nu. 2. quia *juramentum non est vinculum iniquitatis*; ut dicitur c. quanto 18. de jurejurando. Ex quo ulterius sequitur, cum hæc ipsa ratio in cit. c. 1. afferatur ad reprobendam illam consuetudinem, etiam juratam, ipsam omnino *iniquam esse*.

1771. Reprobatur 8; tanquam non consona rationi consuetudo, etiam immemorialis, qua liceat vel valeat ab Officiali seu Vicario

generali Episcopi ad eundem Episcopum appellare, ut dicitur c. 2. h. t. in 6. *junct. gloss. V. quancumque tempore, & V. officiali*; cum utriusque sit unum, idemque tribunal. Et ideo talis consuetudo est contra substantiam actus appellationis, qui petit provocationem ab inferiori ad Superiorem.

1772. Reprobatur denique 9. consuetudo impediens, ne Legati Sedis Apostolicæ recipiantur, ut habetur in Extravag. unic. h. t. *inter communes*; & impediens ipso facto sententiam excommunicationis incurrunt; & quælibet loca, sic impediens subjecta, tam diu subjacent interdicto, quamdiu in pertinacia persistunt.

QUÆSTIO V.

IN TITULUM V. DE POSTULATIONE PRÆLATORUM.

1773. Absolutis iis, quæ tanquam præliminaria ad totum jus, exponere oportebat, transitus fit ad modos, quibus acquiritur jurisdictio, & potestas Ecclesiastica. Et quoniam inter personas Ecclesiasticas primum, ac præcipuum locum obtinent Prælati, penes quos, veluti capita, est jurisdictio, & administratio Ecclesiarum, sive secularium, sive regularium; hi verò tribus modis ad Prælaturam assumantur, postulatione, electione, & translatione; de primo agemus hic, de duobus aliis sequentibus titulis. Quare non agimus hic de provisionibus beneficiorum universim (sic enim etiam veniunt sub eo nomine præsentatio, nominatio, institutio, collatio, &c.) & de illis ex professo agitur lib. 3.

ARTICULUS I.

Quid, & quotuplex sit postulatio?

1774. Postulatio, de qua hoc tit. agitur, tripliciter accipitur. 1. *latissime*, & sic cum electione confunditur, eamque sub se comprehendit. 2. *late*, prout indifferens est ad licitam, & illicitam, & sic definitur: *est gratiæ petitio, à Superiori facta, de promovendo aliquem ad prælaturam, ad quam de jure communit propter*

Tom. I.

aliquem defectum, vel aliud impedimentum eligi, seu promoveri non potest. 3. strictè pro licita tantum, & juxta Abbatem in Rubro, de postulat. Prælat. & Hostiens. in Summa, eod. tit. sic definitur: est simplex quadam à collegio Canonicorum facta apud Superiorem petitio, qua petitur, ut aliquis verè Ecclesiæ vacanti præficiatur, qui per impedimentum canonicum, quod non est animi, vel corporis vitium, eligi jure non potest.

1775. Postulatio, prout accipitur h. t. duplex est juxta Sylvest. V. eodem; altera non *solemnis*, per cujus admissionem non comparatur postulato jus prælaturæ: ut si porrigatur ei, qui *dispensare non potest, sed consentire debet*, ut si postulent filiumfamilias à patre, vel monachum ab Abbate, ut eis concedat eligendum in Episcopum. Altera *solemnis*, per cujus admissionem dictum jus acquiritur. Nempe quia porrigitur ei, qui potest super omni impedimento postulati dispensare; hinc patet distinctio inter electionem, & postulationem: nam electio *juri* inhihitur; postulatio *gratiæ*; 2. hæc nullum jus tribuit postulato, antequam à Superiore admittatur, secus electio; *per gloss. in c. unic. V. electio, de postulat. in 6.* deinde postulatio est personæ jure impeditæ ad dignitatem; secus electio: electio indi-

Bbb 2

get